

Anežka Strachová, Anna Titlová, Anna Zoderová

Sto let školy v Hruškách

V letošním roce uplynulo sto let od dokončení přístavby hlavní budovy školy v Hruškách a jejího slavnostního otevření.

Z dochovaných písemností víme, že kolem roku 1770 vyučoval děti ve své dílně švec Antonín Sivetský. Po jeho odchodu v roce 1788 zřídila obec k vyučování jednu místnost v obecním šenkovním domě. O pětadvacet let později postavila obec za humny školu z nepálených cihel, kterou nahradila v roce 1847 pevnější stavbou uprostřed dědiny. Obě školy byly jednotřídní a lišily se pouze velikostí učebny. Rostoucí počet dětí přinutil obecní radní, aby přikročili v roce 1882 ke stavbě školy trojtřídní a když ani ta už nestačila, byla k jednopodlažní budově přistavena roku 1899 druhá budova, jejíž náklad 13 000 zlatých nesl kníže Jan II. z Lichtenštejna. Náhradou mu obec ponechala na 20 let obecní honitbu.

S přístavbou školy bylo započato 24. dubna 1899 a její slavnostní otevření spojené se vysvěcením školy a školního praporu se konalo již 10. září téhož roku.

Atmosféru této události nám zachytila školní kronika, z níž citujeme:

„Ráno budba veselým budičkem oznamovala celé osadě, že nastal již slavnostní den. Okolí školy a škola sama byly k slavnosti té důstojně vyzdobeny množstvím praporů v národních a říšských barvách“...Krátko po deváté hodině se již sjížděli hosté v množství nesčetném... Když dojelo duchovenstvo z Nové Vsi, ihned seřadil se průvod ku chrámu Páně, před nímž upraven byl oltář pro slavnostní bohoslužby. Počasí však slavnosti moc nepřálo. A než byl konec mše svaté, pršelo již důkladně, takže ještě chvatně posvěcen byl školní prapor a již všechen zástup útočiště rychlím útekem hledal ve školní budově... Důstojné duchovenstvo vysvětilo novou budovu školní a nové kříže... Starosta, pan František Kujava, vzdal Jeho Jasnosti nejuctivější díky celé osady za vystavení velkolepé budovy, ujistiv knížete i jeho rod věčnou oddaností celé obce a odevzdal prapor i budovu školní správci školy... Po vysvěcení konána pak v místnostech nové budovy školní nákladem Jeho Jasnosti slavnostní hostina, již se zúčastnilo na 60 hostů... Potom se všichni účastníci odebrali k veřejnému cvičení břeclavského Sokola... Po cvičení bavila se celá společnost ještě dlouho do noci... Tak uplynul dávno očekávaný den ten a myslím, že zůstane věrou upomínkou všem přítomným“ (Felix Duda – správce školy).

Jako všude jinde, byla i hrušecká škola nejen střediskem vzdělávání mládeže, ale stala se rovněž kulturním ohniskem v obvodu své působnosti. Na tom se podíleli hlavně místní učitelé. Z mnoha desítek, kteří učili na zdejší škole musíme vzpomenout Metoděje Matouška, učitele z osmdesátých let minulého století. Založil v Hruškách čtenářský a vzdělávací spolek „Osvěta“, který už v té době vlastnil knihovnu a divadelní jeviště využívané k ochotnickým představením, besídkám a přednáškám. Jeho zásluhou cestovala v „podvínském divadelním vlaku“ roku 1884 i skupina chlapců a děvčat z Hrušek, kteří v krojích navštívili Národní divadlo. Metoděj Matoušek byl také iniciátorem založení Sboru dobrovolných hasičů v Hruškách, jež si získal takové prvenství, že se obec stala načas sídlem župy.

Do kulturního života obce se zapsal i učitel, pozdější ředitel Adolf Doležal. Téměř 25 let vedl ochotnický divadelní kroužek v Hruškách a podílel se na práci ochotníků v rámci celého okresu. V dějinách školy i obce zanechal po sobě stopu snad každý učitel. Trvale se zapsal i ředitel Jakub Salčák - nadšený hudebník. Své organizační schopnosti projevil při velkých stavebních úpravách a rozšíření školní budovy na začátku šedesátých let, brzy po tom, co se škola stala úplnou osmiletkou, později devítiletkou.

Hrušecká škola vychovala a uvedla do života mnoho generací dětí. Všichni rádi vzpomínají na dobu strávenou ve školních lavicích a nikdy ji nezapomenou navštívit při jubilejních setkáních rodáků a spolužáků.

Vědomi si neopomenutelné důležitosti školy, v dějinách obce připravují Obecní úřad a Základní škola v Hruškách oslavy „100 let školy“. Oslavy vyvrcholí výstavou fotografií, dokumentů a školních pomůcek z dob minulých a výtvarnou prací žáků současných v prostorách školy. Nebudou chybět ani další významné kulturní a sportovní akce zaměřené k oslavě významného výročí.

Ve znovuobnovené kráse se po sto letech představí i školní prapor věnovaný škole knížetem Janem II. z Lichtenštejna. Doufáme, že i celá budova školy přivítá všechny hosty v novém „kabátě“.